

Kružnicová inverzia

Príklad 1. V rovine sú dané dve kružnice k, ℓ s priesečníkmi A, B . Vezmime priamku p prechádzajúcu bodom B , jej druhý priesečník s kružnicou k označme C , jej druhý priesečník s kružnicou ℓ označme D . Dokážte, že veľkosť uhla CAD nezávisí od polohy priamky p .

Príklad 2. V rovine sú dané tri zhodné kružnice, ktoré prechádzajú spoločným bodom H . Označme druhé priesečníky týchto kružníc A, B, C (rôzne od H). Dokážte, že H je ortocentrum trojuholníka ABC .

Úloha 1. Apollóniove úlohy

Úloha 2. V rovine sú dané dve kružnice k, ℓ s priesečníkmi A, C . V bode A spravíme dotyčnicu ku k , tá druhýkrát pretne kružnicu ℓ v bode D . Bod B je priesečníkom kružnice k s dotyčnicou ku kružnici ℓ v bode A . Dokážte, že $|AB| \cdot |CD| = |AC| \cdot |AD|$.

Úloha 3. Kružnice k_1, k_2 sa pretínajú v bodoch A, B . Kružnica k_3 sa zvonku dotýka kružníc k_1, k_2 po poradí v bodoch C, E . Kružnica k_4 sa zvonku dotýka kružníc k_1, k_2 po poradí v bodoch D, F . Dokážte, že kružnica opísaná trojuholníku ACE sa dotýka kružnice opísanej trojuholníku ADF .

Úloha 4. Kružnica ℓ sa zvnútra dotýka kružnice k v bode A . Zvolíme bod B na kružnici ℓ . Dotyčnica ku ℓ v bode B pretne kružnicu k v bodoch D, E . Označme C stred toho oblúka DE kružnice k , ktorý neobsahuje bod A . Dokážte, že body A, B, C ležia na priamke.

Úloha 5. Kružnice k_1, k_2 sa zvonka dotýkajú v bode D . Priamka p sa dotýka kružníc k_1, k_2 po rade v (rôznych) bodoch A, B . Úsečka AC je priemerom kružnice k_1 . Priamka q prechádza cez bod C a dotýka sa kružnice k_2 v bode E . Dokážte, že trojuholník ACE je rovnoramenný.

Úloha 6. Dané sú dve kružnice k, ℓ pretínajúce sa v bodoch D a A . Spoločná dotyčnica týchto kružníc bližšie k bodu A sa dotýka kružnice k v bode E a kružnice ℓ v bode F . Rovnobežka so spoločnou dotyčnicou prechádzajúca bodom D pretína kružnicu k v bode C a kružnicu ℓ v bode B (tieto body sú rôzne od bodu D). Dokážte, že druhý priesečník (rôzny od bodu D) kružníc opísaných trojuholníkom CDF a BDE leží na priamke AD .

Úloha 7. V rovine je daný trojuholník DEF a tri body A, B, C . Dokážte, že existuje kružnica taká, že keď podľa nej urobíme inverziu, tak obrazy A', B', C' bodov A, B, C vytvoria trojuholník $A'B'C'$ podobný trojuholníku DEF .

Úloha 8. Dané sú kružnice k_1, k_2, k_3, k_4 tak, že k_i sa zvonka dotýka k_{i+1} pre $i = 1, 2, 3, 4$ ($k_5 = k_1$). Dokážte, že štyri dotykové body týchto kružníc ležia na jednej kružnici.

Úloha 9. Dve kružnice sa dotýkajú zvonka v bode A . Do krivočiareho trojuholníka určeného týmito kružnicami a ich spoločnou dotyčnicou vpíšeme kružnicu so stredom O a polomerom r . Dokážte, že $|AO| \leq 3r$.

Úloha 10. Kružnice k_1, k_2 sa pretínajú v bodoch A, B . Priamka rôzna od AB pretína kružnicu k_1 v bodoch C, D , kružnicu k_2 v bodoch E, F a priamku AB v bode P ležiacom mimo úsečky AB . Dokážte, že priamka spájajúca stredy kružníc opísaných trojuholníkom ACE a BDF prechádza bodom P .

* **Úloha 11.** Nech ABC je trojuholník s opísanou kružnicou k a nech D je bod na strane BC . Dokážte, že kružnice dotýkajúce sa k, AD, AB a k, AD, DC sa navzájom dotýkajú práve vtedy, keď uhly BAD a CAD majú rovnakú veľkosť.

* **Úloha 12.** Daná je polkružnica k s priemerom AB a stredom O a priamka, ktorá pretína polkružnicu k v bodoch C a D a priamku AB v bode M ($MB < MA$, $MD < MC$). Nech k je druhý priesečník kružníc opísaných trojuholníkom AOC a DOB . Dokážte, že uhol MKO je pravý.

Úloha 13. Nech $ABCD$ je konvexný štvoruholník s kolmými uhlopriečkami pretínajúcimi sa v bode O . Dokážte, že obrazy bodu O v osovej súmernosti podľa priamok AB , BC , CD , DA ležia na kružnici. (Nájdite aj dôkaz bez inverzie.)

* **Úloha 14.** Kružnica vpísaná do trojuholníka ABC sa dotýka jeho strán BC , CA , AB po poradi v bodoch D , E , F . Bod X leží vnútri trojuholníka ABC tak, že kružnica vpísaná do trojuholníka XBC sa dotýka priamky BC v bode D a priamok CX a XB v bodoch Y a Z (v tomto poradí). Dokážte, že $EFZY$ je tetivový štvoruholník.

* **Úloha 15.** Nech PQ je priemer polkružnice k . Kružnica ℓ sa zvnútra dotýka polkružnice k a dotýka sa priamky PQ v bode C . Nech A je bod na k a B bod na priamke PQ tak, že priamka AB je kolmá na priamku PQ a dotýka sa kružnice ℓ . Dokážte, že AC je osou uhla PAB .

* **Úloha 16.** Nech K, L, M sú dotykové body kružnice vpísanej do trojuholníka ABC so stranami BC , CA , AB (v tomto poradí). Dokážte, že ortocentrum trojuholníka KLM , stred kružnice vpísanej do trojuholníka ABC a stred kružnice opísanej trojuholníku ABC ležia na jednej priamke.

* **Úloha 17.** Nech ABC je trojuholník a O stred jemu opísanej kružnice. Priamky AB a AC pretínajú kružnicu opísanú trojuholníku BOC po druhýkrát v bodoch B_1 a C_1 (v tomto poradí). Nech D je priesečník priamok BC a B_1C_1 . Dokážte, že kružnica dotýkajúca sa priamky AD v bode A , ktorej stred leží na priamke B_1C_1 , je kolmá na kružnicu s priemerom OD .

* **Úloha 18.** Nech O je stred kružnice opísanej štvoruholníku $ABCD$, I je stred kružnice doň vpísanej a P priesečník jeho uhlopriečok. Dokážte, že body O , I , P ležia na jednej priamke. (Navyše bod P je pevný pre všetky štvoruholníky, ktoré sa dajú vpísať do danej kružnice tak, aby druhá daná kružnica bola jeho vpísanou.)

* **Úloha 19.** Šesťuholník $ABCDEF$ je vpísaný do kružnice k . Kružnice $k_1, k_2, k_3, k_4, k_5, k_6$ sa zvnútra dotýkajú kružnice k v bodoch A, B, C, D, E, F . Kružnica k_i sa zvonka dotýka kružnice k_{i+1} pre $i = 1, 2, \dots, 6$ (pritom $k_7 = k_1$). Dokážte, že priamky AD, BE, CF sa pretínajú v jednom bode.

* **Úloha 20.** Nech P je bod vnútri trojuholníka ABC taký, že

$$|\angle APB| - |\angle ACB| = |\angle APC| - |\angle ABC|.$$

Nech D, E sú stredy kružníc vpísaných do trojuholníkov APB a APC . Dokážte, že priamky AP, BD, CE prechádzajú jedným bodom.